

[Indenrigs- og boligministeren.]

Idet jeg iøvrigt henviser til bemærkningerne til lovforslagene, skal jeg tillade mig at anbefale begge lovforslag til det høje tings velvillige behandling.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændring i lov nr. 108 af 7. april 1936 om købstadhypotekforeninger som ændret ved lov nr. 146 af 30. marts 1946.

(Lovforslaget findes i tillæg C. sp. 2327).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Man gik derefter til:

Første behandling af forslag til rigsdagsbeslutning i anledning af den i København den 27. april 1951 undertegnede overenskomst i henhold til Den nordatlantiske Traktat mellem regeringerne i Danmark og Amerikas Forenede Stater om forsvaret af Grønland.

(Forslaget til rigsdagsbeslutning findes i tillæg A. sp. 7517).

Sagen sættes til forhandling.

Første næstformand (Elmqvist): Under behandlingen af denne sag kan også den følgende sag på dagsordenen omtales, nemlig:

Forslag til rigsdagsbeslutning om Danmarks tilslutning til udnævnelsen under Den nordatlantiske Traktats organisation af en øverstkommanderende for forsvarstyrker i Atlantområdet m. v.

Første næstformand (Elmqvist): Den højtærede udenrigsminister har ordet også for at forelægge den sidstnævnte sag, idet den højtærede forsvarsminister er forhindret i at være tilstede.

Udenrigsministeren (Ole Bjørn Kraft):

Jeg har den ære for det høje landsting at forelægge forslag til en overenskomst mellem Danmark og De Forenede Stater om forsvaret af Grønland, som jeg på regeringens vegne, efter at sagen havde været forelagt det udenrigspolitiske nævn, undertegnede den 27. april i år. Men inden jeg vender mig til selve overenskomsten, vil det sikkert være rigtigt af mig at give en kort oversigt over de udenrigspolitiske problemer, som har foreligget for Danmark i forbindelse med Grønland siden begyndelsen af den anden verdenskrig.

Allerede fa måneder efter at Danmark var blevet besat, blev der fra tysk side gjort forsøg på at landsætte tyskkontrolerede ekspeditioner i Østgrønland, og i foråret 1941 betød den tyske krigszones udvidelse til de grønlandske farvande en overvejende sandsynlighed for, at den tyske krigsmagt ville gøre forsøg på at besætte Grønland. Dette var baggrunden for den traktat om Grønlands forsvar, som vor minister i Washington, minister Kauffmann, den 9. april 1941 på Danmarks vegne undertegnede med De Forenede Staters udenrigsminister. I kraft af denne overenskomst kom Grønland takket være de dør anlagte amerikanske baser til at spille en meget betydelig rolle i kampen om herredømmet over Nordatlanten, navnlig i forbindelse med beskyttelsen af de meget betydningsfulde, ja, man kan næsten sige afgørende konvojer, der bragte krigsmateriel og andre nødvendige artikler fra De Forenede Stater og Storbritannien til Rusland. Da krigen var slut, måtte det på den anden side være en naturlig opgave for Danmark at søge denne overenskomst, der var udsprunget af krigens begivenheder, afviklet, og vore bestræbelser gik i alle de følgende år ud på gradvis at overtage de vejrstationer, flyvepladser og andre militære installationer, som var oprettet af De Forenede Stater, og derefter, når dette var sket, ved forhandling med Amerikas regering at søge overenskomsten bragt til ophør, så at vi igen selv havde den hele indflydelse deroppe.

Men med Danmarks indtræden som deltager i Den nordatlantiske Traktat den 4. april 1949 måtte spørgsmålet om Danmarks forsvar ses under en helt ændret synsvinkel. Thi hermed blev Grønland en del af Atlantpagtens område, forsvaret af det et anliggende, som angik alle Atlantpagtstaterne, og Danmark måtte være interesseret i, at forsvaret af Grønland blev således tilrettelagt, at det var i overensstemmelse med og betryggende for Atlantpagtmagterne.